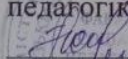

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
КАФЕДРА ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціальної
педагогіки та психології
 О.В. Пономаренко

« 27 » вересня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ
«ПОЗАНАВЧАЛЬНА ВИХОВНА РОБОТА»

Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань:	Освіта / Педагогіка
Спеціальність:	013 Початкова освіта
Освітня програма:	«Початкова освіта»
Освітня кваліфікація:	Бакалавр початкової освіти

2020 рік

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
КАФЕДРА ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціальної
педагогіки та психології

_____ О.В. Пономаренко

«_____» _____ 20_

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ
«ПОЗАНАВЧАЛЬНА ВИХОВНА РОБОТА»**

Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань:	Освіта / Педагогіка
Спеціальність:	013 Початкова освіта
Освітня програма:	«Початкова освіта»
Освітня кваліфікація:	Бакалавр початкової освіти

РОЗРОБЛЕНО кафедрою дошкільної та початкової освіти

РОЗРОБНИКИ: Зубцова Ю.Є., канд.пед.н., доцент кафедри дошкільної та початкової освіти; Сущенко Л.О., завідувач кафедри дошкільної та початкової освіти, докт.пед.н., доцент, професор кафедри дошкільної та початкової освіти; Андрющенко О.О., канд.пед.н., старший викладач кафедри дошкільної та початкової освіти.

ОБГОВОРЕНО ТА РЕКОМЕНДОВАНО ДО ЗАТВЕРДЖЕННЯ

кафедрою дошкільної та початкової освіти

Протокол № 4 від «15» жовтня 2020 року

Завідувач кафедри дошкільної та початкової освіти _____ Сущенко Л. О.

Схвалено науково-методичною радою факультету соціальної педагогіки та психології

Протокол № 3 від «22» жовтня 2020 р.

Голова НМР факультету соціальної педагогіки та психології _____ І. В. Козич

1. ВСТУП

Ступінь вищої освіти, спеціальність, освітня програма	Кіл-сть кредиті в	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Ступінь вищої освіти: бакалавр Спеціальність: 013 Початкова освіта Освітня програма: «Початкова освіта»	6	Рік підготовки:	
		3	4
		Семестр:	
		6	8
		Вид контролю:	
		диф. залік	диф. залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Навчальна практика є складовою частиною освітнього процесу та важливою ланкою в системі підготовки вчителя початкової школи. Позанавчальна виховна практика студентів в умовах групи продовженого дня дозволяє закріпити теоретичні знання, отримані з педагогіки та психології, дає можливості для вивчення психологічних та індивідуальних особливостей кожного вихованця, їхніх здібностей та інтересів.

Мета навчальної практики – вироблення і вдосконалення практичних вмінь та навичок, які необхідні майбутньому вчителю при організації виховної роботи в групі продовженого дня.

Основні **завдання** практики:

- формувати уявлення про характер і зміст позанавчальної виховної діяльності і функціональні обов'язки вихователя групи продовженого дня;
- формувати практичні уміння вести позанавчальну виховну роботу з дітьми в групі продовженого дня;
- розвивати уміння аналізу проведених режимних моментів та виховних заходів;
- вчити добирати та доцільно використовувати активні форми і методи виховної роботи з молодшими школярами;
- розвивати уміння комплексного психолого-педагогічного дослідження колективу.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ

-Здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації, зокрема професійно-педагогічної, з різних джерел та формулювання логічних висновків.

- Здатність спілкуватися державною мовою на офіційно-діловому рівні; володіти навичками нормативного літературного мовлення (його усною та писемною формою) в різних сферах комунікації. Здатність до розуміння чужих і продукування власних програм комунікативної поведінки, адекватних цілям, сферам, ситуаціям спілкування, активній взаємодії з іншими мовленнєвими суб'єктами. Уміння володіти різновидами стилів мовленнєвого спілкування в ситуаціях запобігання та врегулювання конфліктів.

- Здатність діяти на основі принципів і норм етики, правил культури поведінки у стосунках із дорослими й дітьми на основі загальнолюдських та національних цінностей, норм суспільної моралі; дотримуватися принципів педагогічної етики (професійної етики вчителя початкової школи).

- Здатність до ефективної міжособистісної взаємодії; зокрема, здатність успішно взаємодіяти з керівництвом, колегами, учнями та їхніми батьками; володіння алгоритмами конструктивного вирішення педагогічних конфліктів. Здатність працювати в команді, здатність до співпраці, групової та кооперативної діяльності. Здатність бути критичним і самокритичним, наполегливим щодо поставлених завдань і взятих зобов'язань.

- Здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих. Здатність застосовувати знання, вміння, цінності і досвід практичної діяльності з питань культури здоров'я та здорового способу життя, готовність до здоров'язбережувальної діяльності в освітньому середовищі початкової школи та створення психолого-педагогічних умов для формування здорового способу життя учнів.

- Здатність актуалізовувати та застосовувати комунікативні знання, навички, вміння, настанови, стратегії й тактики комунікативної поведінки, здобутий досвід комунікативної діяльності, а також індивідуально-психологічні якості особистості задля успішного здійснення в конкретних умовах педагогічної комунікативної діяльності з молодшими школярами, батьками, колегами.

4. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

1. Спостереження і аналіз діяльності вихователя групи продовженого дня (далі - ГПД).

2. Бесіда з вихователем про порядок комплектування ГПД.

3. Ознайомлення з документацією, планом виховної роботи, функціональними обов'язками вихователів груп продовженого дня.

4. Ознайомлення з особливостями проведення режимних моментів в групі продовженого дня.

5. Щоденний запис та аналіз даних спостережень у щоденник практиканта.

6. Вивчення психолого-педагогічних особливостей колектива. Збір матеріалів для написання характеристики на колектив.

7. Проведення режимних моментів, виховних годин та індивідуальних бесід з учнями (за потребою)

8. Підготовка до заліку. Надання керівникові практики звітної документації (щоденник, конспекти виховних заходів, звіт, характеристика).

5. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Навчальна практика проводиться у 5 семестрі спочатку безвідривно від навчання 1 раз на тиждень (протягом 10 навчальних тижнів), потім 2 тижні відривно від навчання в групі продовженого дня.

Для проходження практики студентів розподіляються по 3-5 осіб у ГПД, де вони мають виконувати всі завдання, передбачені програмою практики.

Виховні години мають проводитися із використанням сучасних форм виховної роботи. Перевага має надаватися квестам, проектам, кейсам. Тематика виховних годин узгоджується з вихователем групи. Під час проведення виховних годин має застосовуватися діяльнісний та ігровий підхід.

Перед початком практики проводиться настановча конференція, на якій студентів ознайомлюють зі змістом, завданнями та організацією практики, веденням документації, структурою виховних годин, правилами аналізу виховної діяльності та критеріями оцінювання заходів.

Починаючи з другого тижня кожна підгрупа студентів залучається до проведення режимних моментів (Додаток 1). Крім того підгрупи поділяються на пари та по чергові проводять або прогулянку (спортивну годину), або виховну годину згідно графіку (Додаток 2). Студенти, які згідно графіку не проводять той чи інший виховний захід, пишуть спостереження – зміст, аналіз, висновки. За два тижні до проведення студенти мають принести чернетку конспекту, а за тиждень чистовик виховного заходу та затвердити (підписати) у вихователя ГПД. **Без затвердженого конспекту студент не допускається до практики.**

Після закінчення навчальної практики проводиться підсумкова конференція, на якій студенти презентують результати практики у вигляді презентації, фото та відеозвітів; підводяться підсумки, аналізуються результати, обговорюються проблеми практики.

Обов'язки суб'єктів педагогічної практики

Керівники практики від ЗНУ:

- добирає школи для проведення практики та розподіляє студентів у групи продовженого дня;
- проводить попередню бесіду з вчителями (вихователями груп продовженого дня) груп, в яких буде проходити навчальна практика;
- організовує та проводить настановчу і підсумкову конференції практики.
- ознайомлюють студентів з організацією роботи груп продовженого дня;
- надають допомогу практикантам у виконанні завдань практики;

- контролюють своєчасне і якісне ведення практикантами звітної документації з практики, перевіряють та аналізують її;
- відвідують студентів на місці практики, аналізують проведені виховні заходи;
- спільно із вчителем початкових класів (вихователями ГПД) виставляють студентам-практикантам залік.

Вихователі груп продовженого дня:

- знайомлять практикантів зі складом групи, плануванням навчально-виховної роботи;
- проводять показові виховні заходи;
- залучають студентів до проведення різних режимних моментів;
- визначають теми виховних занять, консультують практикантів, перевіряють конспекти занять і дають згоду на їх проведення;
- надають допомогу при вивченні колективу учнів;
- присутні під час проведення студентами режимних моментів, на пробних виховних заняттях, беруть участь в їх обговоренні і виставленні оцінок.

Студент-практикант має:

- вчасно (за 15-20 хвилин до початку роботи ГПД) з'являтися у заклад освіти;
- вести щоденник з практики та виконувати передбачений обсяг завдань;
- допомагати педагогу в організації та проведенні всіх режимних моментів;
- провести не менше 3 виховних годин та 3 прогулянок (або спортивних годин);
- вивчати психологічні особливості колективу;
- дотримуватися педагогічної етики та такту;
- мати відповідний зовнішній вигляд.

6. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Орієнтовна оцінка видів діяльності студентів у рейтинговій системі

№ за/п	Види діяльності	Оцінювальні бали
1.	Діяльність студента у закладі освіти	42 бали
2.	Розробка конспектів виховних заходів	13 балів
3.	Психолого-педагогічна характеристика класу	10 балів
4.	Ведення щоденника	15 балів
5.	Написання звіту	10 балів
6.	Презентація результатів практики	10 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою Університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

Кожна проведена виховна година або прогулянка (спортивна година) оцінюється вихователем ГПД чи керівником практики від ЗНУ за 4-бальною шкалою відповідно до «Кваліметричної моделі оцінки якості діяльності студента в закладі освіти» (Додаток 3).

За проведення режимних моментів протягом всієї практики вихователь ГПД може виставити від 0 до 10 балів.

7. ВИМОГИ ДО ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ПРАКТИКИ

Напередодні підсумкової конференції з навчальної практики «Позанавчальна виховна робота» студенти подають **звітну документацію**, оформлену у папку. Документація вкладається в окремі файли у такій послідовності:

1. Титульна сторінка папки (Додаток 4)
2. Щоденник педагогічної практики
3. План виховної роботи в ГПД (надається вихователем).
4. Розробки конспектів виховних заходів.
5. Психолого-педагогічна характеристики на колектив (Додаток 5-6)
6. Звіт з практики (Додаток 7)
7. Бланк для оцінювання результатів практики (Додаток 8)

ОФОРМЛЕННЯ ЩОДЕННИКА ПРАКТИКИ

Зошит на 48 аркушів формату А 4 підписується власноруч відповідно до встановленого зразка (Додаток 9). На 2-3 сторінках записується (або охайно вклеюється у друкованому вигляді) **графік проходження практики** з указанням прізвищ студентів, що відповідають за проведення того чи іншого виховного заходу (Додаток 2).

На 4 сторінці вклеюється «Кваліметрична модель оцінки якості діяльності студента в закладі освіти».

На 5-6 сторінках подається список учнів, з указанням прізвища, імені, датою народження.

На 7 сторінці подається графік роботи групи продовженого дня (режимні моменти).

На сторінках 8-11 студент записує **індивідуальний план роботи** на кожен день практики (із зазначенням конкретної роботи в ГПД).

Наприклад:

**Індивідуальний план роботи
17.10.2019 р.**

1. Зустріч учнів в ГПД.
2. Проведення інструктажа з ТБ перед спортивною годиною.
3. Спостереження і аналіз проведення прогулянки.
4. Проведення виховної години у формі кейсу: «Найшвидші у світі»
5. Індивідуальна бесіда з Сашком К. з приводу дотримання правил поведінки у їдальні.
6. Допомога під час самопідготовки: перевірка д/з з математики.
7. Проведення дидактичної гри «Чарівники»
8. Підпис чернетки конспекта спортивної години.
9. Затвердження чистовика виховної години.

За аналогією подається план роботи на усі дні практики.

На сторінці 12 розміщується (записується або охайно вклеюється) схема аналізу виховного заходу (**Додаток 10**).

Далі в щоденнику записується **спостереження і аналіз** прогулянок (спортивних годин) та виховних годин.

Наприклад:

Спостереження виховної години

Дата:

Форма та тема:

Мета:

Обладнання:

Зміст	Аналіз

По закінченню аналізу пишеться **висновок** відповідно до схеми аналізу заходу.

ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ З ПРАКТИКИ

Звіт про практику має містити відомості про виконання студентом завдань практики, мати висновки і пропозиції та ін.

Звіт повинен відповідати таким **вимогам**:

1. Титульна сторінка оформляється згідно Додатка 4.
2. Обсяг звіту складає 3-4 сторінки (без урахування титульного листа).
3. Текст набирається на аркушах паперу стандартного формату А-4 з використанням шрифтів текстового редактора Times New Roman, кеглем 14, через 1,5 інтервали з дотриманням таких розмірів полів: верхнього і нижнього, лівого – 20 мм; правого – 10 мм; абзацний відступ – 1,27 см.
4. Схема звіту

- 1) ГПД (з яких класів сформовано групу), вихователь.
- 2) Зміст проведеної роботи:
  - особливості діяльності ГПД;
  - оснащення кабінету, наявність осередків, ігрового та спортивного майданчику на вулиці.
- 3) Короткий аналіз своєї роботи:
  - чого навчився на практиці (яких знань, умінь і навичок набуто);
  - які взаємини склалися з дітьми у класі, педагогічним колективом;
  - як змінилися особистісні якості;
  - що допомагало у роботі з дітьми;
  - яких знань, умінь і навичок не вистачало у роботі з дітьми;
  - які виявлено труднощі та прогалини у підготовці до роботи з учнями.
- 4) Висновки і пропозиції щодо вдосконалення організації навчальної практики «Позанавчальна виховна робота» та підготовки до неї.

8. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Формою підведення результатів практики є підсумкова конференція.

Кожна підгрупа студентів, яка працювала в одній ГПД, готує стіннівку, в якій відображено особливості практики; презентацію з фото та відеоматеріалами; коротку доповідь. Тематика доповіді уточнюється керівником практики від ЗНУ.

9. ЛІТЕРАТУРА

1. Бантуверіс К. 5 порад налагодження співпраці з батьками ваших учнів. *Класному керівнику*. 2019. № 6. С. 8-9.
2. Виховні заходи : розробки заходів. *Класному керівнику*. 2019. № 3. С. 29-43.
3. Виховна робота : сценарії заходів. *Класному керівнику*. 2019. № 5. С. 21-46.
4. Древа О., Кравченко І. Державні та народні символи України : сценарій. *Вихователю ГПД*. 2019. № 6. С. 2-7.
5. Кабанова Н. П. Подорож до острова Щастя : розробка виховного заходу. *Вихователю ГПД*. 2019. № 6. С. 18-21.
6. Калейдоскоп свят : сценарії *Початкове навчання та виховання*. 2019. № 4-5. С. 74-79.
7. Квестові освітні технології у початковій школі. *Початкове навчання та виховання*. 2019. № 19-21. – Спецвипуск.
8. Крапіневич Т. В. Група подовженого дня: територія НУШ: організована діяльність молодших школярів у ГПД, формування ключових компетентностей, необхідних для життя. *Вихователю ГПД*. 2019. № 4. С. 2-7.
9. Ніщенко Н. Маленькі чомучки : комплекс занять для дітей 1-го класу. *Шкільному психологу*. 2019. № 11. С. 12-23.

10. Маркотенко С. М. Україна - моя Батьківщина : квест для учнів початкових класів. *Початкове навчання та виховання*. 2019. № 10-12. С. 66-69.
11. Одинока Н. Д. Формування емоційної культури молодших школярів. *Початкове навчання та виховання*. 2019. № 10-12. С. 21-27.
12. Освітнє середовище, що належить дитині : організація та проведення інтелектуального марафону в 3-4-х класах. *Початкове навчання та виховання*. 2019. № 16-18. С. 11-32.
13. Павленко Т. М. Ігри та вправи на зняття емоційного і фізичного напруження у молодших школярів : практичний досвід. *Шкільному психологу*. 2019. № 4. С. 7-11.
14. Павленко Т. М. Казки для формування соціально-емоційної компетентності молодших школярів. *Шкільному психологу*. 2019. № 2. С. 32-35.
15. Пилипчинець М. В. Добро починається з тебе : виховна бесіда в початковій школі. *Педагогічна майстерня*. 2019. № 4. С. 9-10.
16. Полякова Н. В. Робота з батьками – важлива ланка виховної діяльності класного керівника : З досвіду роботи. *Початкове навчання та виховання*. 2019. № 16-18. С. 79-82.
17. Пономаренко О. М. Особливості розвитку дітей віком 6-7 років : тренінг для вчителів молодших класів НУШ. *Педагогічна майстерня*. 2019. № 3. С. 30-35.
18. Приймак Л. А. Кросворди за темами тижнів для учнів 1-х класів НУШ. *Початкове навчання та виховання*. 2019. № 13-15. С. 13-46.
19. Прокопчук О. А. Оздоровлювальні технології в освітній діяльності : психогімнастика, казкотерапія, музикотерапія. *Класному керівнику*. 2019. № 5. С. 4-6.
20. Решова В. І. Зимові календарно-обрядові свята в Україні : виховний проєкт. *Мистецтво в школі*. 2019. № 12. С. 13-18.
21. Решова В. І. Світлофор – наш помічник, або Правила безпеки руху для другокласників : виховний захід. *Мистецтво в школі*. 2019. № 11. С. 17-21.
22. Танцюра Л. О. Гігієна тіла та одягу : заняття для молодших школярів. *Шкільному психологу*. 2019. № 2. С. 27-31.
23. Ушкалова Л. М., Азарова Н. М. Здоров'я – найбільше багатство у світі : виступ агітбригади. *Початкове навчання та виховання*. 2019 № 16-18. С. 105-107.
24. Шацька Н. Формування читацького інтересу : форми заохочення здобувачів. *Дивослово*. 2020. № 1. С. 2-5.
25. Шлик Н. В. Попередження психоемоційних порушень та деструктивної поведінки у першокласників : розвивальні заняття. *Шкільному психологу*. 2019. № 8. С. 11-20.

Рекомендації студентам щодо організації режимних моментів в ГПД

1. Прийом дітей в групу продовженого дня

Відмітити присутніх в журналі вихователя ГПД. Поспілкуватися з класоводом щодо діяльності учнів в першій половині дня. Уточнити у вчителя обсяг домашнього завдання та рекомендації щодо його виконання. Ознайомити учнів з планом роботи в другій половині дня. Призначити чергових.

2. Обід

Нагадати про правила поведінки в їдальні. Вчити дітей правильно сервірувати столи; проводити короткі етичні бесіди з метою дотримання дітьми санітарно-гігієнічних вимог.

Під час обіду стежити, щоб діти дотримувалися культури поведінки за столом, повністю споживали поданий їм обід; вчилися прибирати за собою посуд.

3. Прогулянка і спортивна година на свіжому повітрі **СПОРТИВНА ГОДИНА**

Мета: відновити працездатність дітей, задовольнити біологічну потребу в русі.

Схема конспекту спортивної години

1. Форма та тема виховного заходу.
2. Мета заняття.
3. Інвентар.
4. Використана література, Інтернет-ресурси

Структура спортивної години

1. Підготовча частина (шикування дітей; інформація про заняття; інструктаж з техніки безпеки)
2. Основна частина (ігри, спортивні вправи, змагання)
3. Підведення підсумків.

ПРОГУЛЯНКА

Цільові прогулянки мають конкретну мету проведення. Наприклад: прогулянка в парк з метою зібрати гербарій осіннього листя і вивчити будову і назву листків з різних дерев. Цільова прогулянка дає можливість узагальнити і закріпити вивчений матеріал на уроках, поповнює і розширює світогляд дітей.

Схема конспекту прогулянки

1. Тема прогулянки.
2. Мета заняття (дидактична, розвивальна, виховна)
3. Обладнання.
4. Використана література, Інтернет-ресурси

Структура прогулянки

I. Організаційна частина

- повідомлення теми, мети і завдань прогулянки; місця проведення;
- інструктаж з техніки безпеки;
- шикування дітей перед школою.

II. Основна частина

- вступна бесіда;
- індивідуальні та групові бесіди з дітьми, спрямовані на задоволення дитячої допитливості; роз'яснення цікавих явищ та огляд об'єктів;
- рухливі ігри.

III. Підсумок

- шикування дітей перед школою;
- короткий підсумок прогулянки.

4. Виховна година

Форми діяльності: квест, гра-мандрівка, усний журнал, міні-проект, колективно творча справа, свято, конкурси, вікторина, кейс тощо.

Схема конспекту виховного заходу

1. Форма та тема виховного заходу.
2. Мета заняття (дидактична, розвивальна, виховна)
3. Обладнання (демонстраційний, роздатковий матеріал, ТЗН).
4. Використана література, Інтернет-ресурси
5. Хід заходу

Структура виховного заход

I. Організаційна частина

1. Налаштування дітей до роботи (підготовка необхідного обладнання, психологічне налаштування тощо)
2. Привітання (бажано у віршованій формі)

II. Основна частина

В залежності від теми і форми заходу прописуються види діяльності, наприклад:

1. Повідомлення теми і мети заходу
2. Мотивація діяльності
3. Розгадування загадок
4. Гра «__» тощо

III. Заклучна частина

1. Підведення підсумків
2. Рефлексія

5. Самопідготовка

Мета: вчити дітей самостійно виконувати домашні завдання, долаючи труднощі та отримуючи радісні відчуття від навчання.

Структура самопідготовки:

1. Підготовча робота (організації робочого місця, підготовка учнів до самостійної роботи).

2. Організація самостійної роботи.

Вступна частина. Чіткий інструктаж. Визначення порядку виконання домашніх завдань. Визначення часу для виконання кожного завдання.

3. Самостійна робота учнів. Поєднання фронтальної, групової, індивідуальної роботи. Дотримання культури та гігієни розумової праці. Проведення фізхвилинок, вправ для очей, пальчиків тощо. Рациональне використання часу.

4. Підбиття підсумків. Самоконтроль, взаємоконтроль, самооцінка, взаємооцінка, оцінка вчителя.

6. Гурткова робота (якщо є в закладі освіти)

Важливим елементом режиму групи продовженого дня є проведення занять за інтересами. Організація таких занять передбачає роботу учнів (за вибором) у найрізноманітніших гуртках, що працюють у школі чи позашкільних навчальних закладах, роботу в бібліотеці чи ігрову діяльність.

7. Вільний час учнів

8. Відправлення додому

Тривалість перебування учнів у ГПД становить 6 годин на день. За необхідності батьки можуть подавати відповідні заяви для зменшення часу перебування дітей у групі. Крім того, на підставі заяв батьків вихователі ГПД можуть відпускати дітей додому у зручний для батьків час в супроводі дорослих (родичів, старших учнів, інших осіб, вказаних у заяві). Якщо за заявою батьків дитині дозволено залишати ГПД і самостійно добиратися додому після закінчення занять, то відповідальність за здоров'я і життя дитини несуть батьки.

Графік навчальної практики «Позанавчальна виховна робота»

Тиждень практики	Зміст діяльності	
	1 пара студентів	2 пара студентів
1 тиждень 19.09	Настановча конференція 1. Ознайомлення студентів із завданнями та змістом педагогічної практики. 2. Розподіл практикантів за школами та підгрупами. 3. Методичні рекомендації щодо проведення виховних годин та режимних моментів. Структура виховного заняття 4. Ознайомлення з критеріями оцінювання заняття. Ведення спостережень виховної діяльності, фіксація і аналіз результатів	
2 тиждень 26.09	1. Ознайомлення із місцем проходження практики, матеріально-технічної базою, оснащенням кабінету. 2. Ознайомлення з планом виховної роботи вихователя ГПД 3. Спостереження за діяльністю вихователя ГПД	
	Підпис чернетки прогулянки та виховної години; затвердження конспекту прогулянки не пізніше ніж у середу	Підпис чернетки виховної години та прогулянки; затвердження конспекту виховної години не пізніше ніж у середу
3 тиждень 03.10	1. Проведення режимних моментів 2. Обговорення проведених виховних заходів	
	1. Проведення прогулянки № 1 2. Затвердження конспекту виховної години № 1 3. Підпис чернетки прогулянки № 2	1. Проведення виховної години № 1 2. Затвердження конспекту прогулянки № 1 3. Підпис чернетки виховної години № 2
4 тиждень 10.10	1. Проведення режимних моментів 2. Обговорення проведених виховних заходів 3. Вивчення учня класу, колективу учнів для написання психолого-педагогічної характеристики	
	1. Проведення виховної години № 1 2. Затвердження конспекту прогулянки № 2 3. Підпис чернетки виховної години № 2	1. Проведення прогулянки № 1 2. Затвердження конспекту виховної години № 2 3. Підпис чернетки прогулянки № 2
5 тиждень 17.10	1. Проведення режимних моментів 2. Обговорення проведених виховних заходів 3. Вивчення учня класу, колективу учнів для написання психолого-педагогічної характеристики	
	1. Проведення прогулянки № 2 2. Затвердження конспекту виховної години № 2 3. Підпис чернетки прогулянки № 3	1. Проведення виховної години № 2 2. Затвердження конспекту прогулянки № 2 3. Підпис чернетки виховної години № 3

6 тиждень 24.10	1. Проведення режимних моментів 2. Обговорення проведених виховних заходів 3. Вивчення учня класу, колективу учнів для написання психолого-педагогічної характеристики	
	1. Проведення виховної години № 2 2. Затвердження конспекту прогулянки № 3 3. Підпис чернетки виховної години № 3	1. Проведення прогулянки № 2 2. Затвердження конспекту виховної години № 3 3. Підпис чернетки прогулянки № 3
7 тиждень Канікули 31.10	Круглий стіл «Проміжні результати практики. Досягнення та труднощі». Обробка результатів діагностування класного колективу	
8 тиждень 07.11	1. Проведення режимних моментів 2. Обговорення проведених виховних заходів 3. Вивчення учня класу, колективу учнів для написання психолого-педагогічної характеристики	
	1. Проведення прогулянки № 3 2. Затвердження конспекту виховної години № 3 3. Підпис чернетки прогулянки № 4	1. Проведення виховної години № 3 2. Затвердження конспекту прогулянки № 3 3. Підпис чернетки виховної години № 4
9 тиждень 14.11	1. Проведення режимних моментів 2. Обговорення проведених виховних заходів 3. Вивчення учня класу, колективу учнів для написання психолого-педагогічної характеристики	
	1. Проведення виховної години № 3 2. Затвердження конспекту прогулянки № 4	1. Проведення прогулянки № 3 2. Затвердження конспекту виховної години № 4
10 тиждень 21.11 *	1. Проведення режимних моментів 2. Обговорення проведених виховних заходів 3. Вивчення учня класу, колективу учнів для написання психолого-педагогічної характеристики	
	Проведення прогулянки № 4	Проведення виховної години № 4

* На наступні два тижні відривної практики графік складатися на кожний день

Кваліметрична модель оцінки якості діяльності студента в закладі освіти

Крите рії	Показники	Виховні години				Спортивні години/прогулянки			
		1	2	3	4	1	2	3	4
I. Вимоги до підготовки заняття	1. Самостійність і творчість у розробці конспекту уроку/заняття								
	2. Вчасність затвердження конспекту								
	3. Підготовка роздаткового, демонстраційного матеріалу, інвентаря, відео, презентації тощо								
II. Вимоги до змісту та проведення заняття	1. Мотивація діяльності дітей								
	2. Формулювання теми і мети заняття								
	3. Дотримання вимог дидактичних принципів (наочності, доступності, емоційності, зв'язку навчання з життям, врахування вікових особливостей, свідомості і активності, систематичності та послідовності, міцності, науковості)								
	4. Вибір і вміння використання оптимальних методів і прийомів діяльності								
	5. Доцільне застосування форм організації діяльності (фронтальна, групова, парна, індивідуальна)								
	6. Застосування діяльнісних та ігрових методів								
	7. Підведення проміжних підсумків та загального висновку до заняття								
III. Вимоги до техніки проведення	1. Володіння конспектом								
	2. Раціональний розподіл часу між етапами заняття								
	3. Темп, виразність, емоційність, грамотність, культура мовлення								
	4. Підтримання свідомої дисципліни								
	5. Сприятливий психологічний клімат								
	Всього балів								
	Бал за проведення								

Бали оцінювання кожного критерію: 0; 0,25; 0,50; 0,75; 1,0; 1,25; 1,5; 1,75; 2,0.

Відповідність загальної суми балів по всіх критеріях і загального балу за проведення: 25-30 балів – «4», 20-24 балів – «3», 15-19 балів – «2», 14 балів і менше – «1».

Загальне оцінювання якості проведення режимних моментів за весь період практики	
Кількість балів (від 0 до10 балів)	

Підпис вихователі ГПД _____

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ
навчальної практики «Позанавчальна виховна робота»,
проведеної з _____ по _____ 20__ року
в групі продовженого дня у _____,
студентки (студента) групи _____
спеціальності 013 Початкова освіта

Психолого-педагогічна характеристика

колективу групи продовженого дня _____ ...м. Запоріжжя
складена студентом (студенткою)

2 курсу групи _____ факультету соціальної педагогіки та психології

(прізвище, ім'я, по батькові – в орудному відмінку)

Вивчення класного колективу і написання його психолого-педагогічної характеристики

Від знання класного колективу, вміння його організувати значною мірою залежить успіх навчальних і виховних заходів.

1. Вивчення студентом класного колективу повинно бути тісно пов'язане з виховною роботою, яку проводить студент у класі. В процесі цієї роботи він вивчає колектив і використовує надбані знання в своїй подальшій роботі з класом.

2. Вивчення колективу студент розпочинає з перших днів своєї роботи в ГПД.

Проводиться воно в процесі безпосередньої навчально-виховної роботи студента в закріпленому за ним класі (під час режимних моментів, виховних годин, вільного спілкування і т.п.).

3. Крім спостережень за особливостями поведінки класного колективу, студент повинен використати для написання характеристики класу шкільну документацію, анкетування, бесіди з класоводом, вихователем ГПД, учнями, метод узагальнення незалежних характеристик, метод соціометрії тощо.

4. Перед тим, як почати збирати матеріал для характеристики колективу, студент повинен докладно ознайомитися зі схемою вивчення класу. Наведена нижче схема є орієнтовною і може бути розширена чи скорочена залежно від особливостей колективу

5. Вивчаючи клас і складаючи його характеристику, потрібно в першу чергу мати на увазі ті моменти, що характеризують його як колектив (взаємовідносини в класі, згуртованість, взаємодопомога, інтереси, громадська думка колективу, її вплив на окремих учнів, на їх поведінку і т. ін.).

6. Характеристика повинна бути зв'язною, а не бути відповіддю на запитання, поставлені в схемі. В характеристиці потрібно не лише констатувати ті чи інші особливості класу як колективу, а й звернути особливу увагу на оцінку ефективності виховних заходів. Характеристика повинна бути аргументована результатами експериментального вивчення колективу класу за допомогою різних психолого-педагогічних методів

7. Характеристика колективу класу візується класним керівником і здається наприкінці навчальної практики своєму керівникові від кафедри.

Орієнтовна схема психолого-педагогічної характеристики класу

1. Загальні відомості про клас (ГПД)

* Кількість учнів, з них хлопців та дівчат. Віковий склад. Коли і як було сформовано даний колектив і яких змін він зазнав за час свого існування.

2. Структура колективу та взаємовідносини

* Чи є угруповання в колективі?

* Чи існують конфлікти між окремими угрупованнями та їх лідерами?

* Ступінь згуртованості та узгодженості дій учнів в класі.

* Формальні та неформальні лідери в класі.

* Як вирішуються в класі питання допомоги учням, які її потребують?

* Соціометричний статус учнів в колективі. Наявність в класі учнів, які перебувають в ізоляції. Ставлення класу до новачків.

- * Особливості взаємин між хлопцями та дівчатами.

3. Емоційний клімат класу

- * Який настрій переважає в класі?
- * Чи хвилюють невдачі класу всіх учнів?
- * Емоційне «благополуччя» чи «неблагополуччя» окремих учнів.
- * Чи вміють учні класу контролювати та регулювати свої емоції?

4. Педагогічне керівництво класом

- * Особистість класного керівника. Стиль його взаємовідносин з класом. Авторитетність. Здійснення диференційованого та індивідуального підходів при роботі з учнями.

5. Загальні психолого-педагогічні висновки

- * Загальна характеристика рівня розвитку колективу класу.
- * Позитивні аспекти й недоліки в організації життя та діяльності класу. Рекомендації щодо подальшої роботи з класом.

ЗВІТ З ПРАКТИКИ
Навчальна практика «Позанавчальна виховна робота»

студента (студентки) _____
факультет: **соціальної педагогіки та психології**
кафедра: **дошкільної та початкової освіти**
ступінь вищої освіти: **бакалавр**
галузь знань: **«Освіта/Педагогіка»**
спеціальність: **013 Початкова освіта**
3 курс, група _____

Оцінювання результатів навчальної практики «Позанавчальна виховна робота»

Студентки (студента) _____ **курсу групи** _____

Спеціальність _____

ПІБ студентки (студента) _____

База практики _____

Критерії	Показники, що враховуються	Бали	Оцінювання
Діяльність студента у закладі освіти	Згідно кваліметричної моделі	0-42	
Розробка конспектів виховних заходів	1. Різноманітність форм та тематики	0-2	
	2. Триєдина мета	0-1	
	3. Відповідність структури	0-2	
	3. Різноманітність методів, прийомів, видів діяльності	0-4	
	4. Відповідність використаного матеріалу віковим особливостям	0-4	
Психолого-педагогічна характеристика	1. Ґрунтовність характеристики	5	
	2. Різноманітність методів діагностики	2	
	3. Наявність результатів діагностики (дитячі малюнки, бланки відповідей на запитання анкет тощо)	1	
	4. Логічність, грамотність, чіткість, технічне оформлення	2	
Ведення щоденника	1. Ведення спостережень: ґрунтовний зміст, аналіз та висновки	0-10	
	2. Наявність плану роботи на кожен день практики	0-4	
	3. Охайність ведення щоденника	0-1	
Написання звіту	1. Опис особливостей діяльності ГПД	0-2	
	2. Аналіз власної діяльності	0-5	
	3. Наявність висновків	0-2	
	4. Логічність, грамотність, чіткість, технічне оформлення	0-1	
Захист результатів практики	1. Презентація	0-3	
	2. Доповідь	0-4	
	3. Стіннівка	0-3	
Всього			

Оцінка .....

Керівник практики від ЗНУ .....

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ
Навчальна практика «Позанавчальна виховна робота»

студента (студентки) _____

факультет: **соціальної педагогіки та психології**

кафедра: **дошкільної та початкової освіти**

ступінь вищої освіти: **бакалавр**

галузь знань: **«Освіта/Педагогіка»**

спеціальність: **013 Початкова освіта**

3 курс, група _____

База практики: _____

Вчитель: _____

Схема аналізу заходу

- мотивація діяльності дітей
- формулювання теми і мети заняття
- дотримання вимог дидактичних принципів (наочності, доступності, емоційності, зв'язку навчання з життям, врахування вікових особливостей, свідомості і активності, систематичності та послідовності, міцності, науковості)
  - вибір і вміле використання оптимальних методів і прийомів діяльності
  - доцільне застосування форм організації діяльності (фронтальна, групова, парна, індивідуальна)
  - застосування діяльнісних та ігрових методів
  - підведення проміжних підсумків та загального висновку до заняття
  - володіння конспектом
  - раціональний розподіл часу між етапами заняття
  - темп, виразність, емоційність, грамотність, культура мовлення
  - підтримання свідомої дисципліни
  - сприятливий психологічний клімат
  - рекомендації

ДОДАТОК

до робочої програми навчальної практики
«Позанавчальна виховна робота»
для студентів спеціальності 013 «Початкова освіта»
освітньо-професійної програми: «Початкова освіта»
в умовах дистанційного навчання

ВСТУП

У період карантину, для забезпечення безперервності освітнього процесу здобувачі вищої освіти можуть проходити практику в дистанційному режимі відповідно до рекомендації МОНУ від 26.03.2020 року №1/9-177 та Положення про організацію освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання в Запорізькому національному університеті від 30.09.2020 року.

В умовах карантинних обмежень та переходу і проведення практики в дистанційному режимі базою навчальної практики виступає навчальна лабораторія дошкільної та початкової освіти та освітні платформи («Навчаємося вдома» (youtube), Всеукраїнська школа онлайн (<https://www.youtube.com/c/MONUKRAINE>)).

У рамках дистанційного режиму роботи на період карантину офіційними є канали зв'язку зі студентами та керівниками практики: Moodle, Viber, Zoom, електронна пошта тощо.

4. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

1. Спостереження і аналіз відео виховних та спортивних годин у групі продовженого дня. Відео надається керівниками практики від ЗНУ.

2. Ознайомлення студентів керівником практики з документацією, планом виховної роботи, функціональними обов'язками вихователів груп продовженого дня, використовуючи дистанційні платформи, наприклад, ZOOM або на базі навчальної лабораторії дошкільної та початкової освіти.

3. Ознайомлення студентів керівником практики з особливостями проведення режимних моментів в групі продовженого дня.

4. Ведення записів та аналізу спостережень у щоденник практиканта.

5. Формування банку діагностичного інструментарію для написання характеристики на колектив та підготовка шаблону характеристики.

6. Проведення режимних моментів, виховних годин у форматі ділових ігор в своїй підгрупі, використовуючи дистанційні платформи, наприклад, ZOOM або на базі навчальної лабораторії дошкільної та початкової освіти.

8. Підготовка до заліку. Надання керівникові практики звітної документації (щоденник, конспекти виховних заходів, звіт, шаблон характеристика).

5. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Навчальна практика проводиться у 5 семестрі спочатку безвідривно від навчання 1 раз на тиждень (протягом 10 навчальних тижнів), потім 2 тижні відривно від навчання в групі продовженого дня.

Для проходження практики студентів розподіляються у підгрупи по 3-5 осіб, де вони мають виконувати всі завдання, передбачені програмою практики.

Виховні години мають проводитися із використанням сучасних форм виховної роботи. Перевага має надаватися квестам, проектам, кейсам. Тематика виховних годин узгоджується з керівником практики. Під час проведення виховних годин має застосовуватися діяльнісний та ігровий підхід.

Перед початком практики проводиться настановча конференція, використовуючи дистанційні платформи, наприклад, ZOOM або на базі навчальної лабораторії дошкільної та початкової освіти, на якій студентів ознайомлюють зі змістом, завданнями та організацією практики, веденням документації, структурою виховних годин, правилами аналізу виховної діяльності та критеріями оцінювання заходів.

Починаючи з другого тижня кожна підгрупа поділяється на пари та почергово проводять виховну годину у форматі ділової гри або спортивну годину (проговорюють інструктаж) згідно графіку (Додаток 2. *Прим. Зміни до графіку вносяться відповідно до форми навчання – очної чи дистанційної*). Студенти, які згідно графіку не проводять той чи інший виховний захід, пишуть спостереження – зміст, аналіз, висновки. За два тижні до проведення студенти мають надати чернетку конспекту, а за тиждень чистовик виховного заходу та затвердити (підписати) у керівника практики.

Після закінчення навчальної практики проводиться підсумкова конференція, на якій студенти презентують результати практики у вигляді презентації та доповіді на тему, яка пропонується керівником практики; підводяться підсумки, аналізуються результати, обговорюються проблеми практики.

Обов'язки суб'єктів педагогічної практики

Керівники практики від ЗНУ:

- контролює дистанційне проведення практики;
- організовує та проводить настановчу і підсумкову конференції практики (в ZOOM).
- ознайомлюють студентів з організацією роботи ГПД;
- надають допомогу практикантам у виконанні завдань практики;
- контролюють своєчасне і якісне ведення практикантами звітної документації з практики, перевіряють та аналізують її;
- аналізують проведені виховні заходи;
- виставляють студентам-практикантам залік.

Студент-практикант має:

- бути присутніми на настановчій та звітній конференції (ZOOM);
- вести щоденник з практики та виконувати передбачений обсяг завдань;

- провести не менше 3 виховних годин та 3 прогулянок (або спортивних годин) у формі ділової гри (ZOOM);
- дотримуватися педагогічної етики та такту.

6. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Орієнтовна оцінка видів діяльності студентів у рейтинговій системі

№ за/п	Види діяльності	Оцінювальні бали
1.	Проведення студентом ділових ігор	40 бали
2.	Розробка конспектів виховних заходів	15 балів
3.	Банк діагностичного інструментарію, шаблон характеристики	10 балів
4.	Ведення щоденника	15 балів
5.	Написання звіту	10 балів
6.	Презентація результатів практики	10 балів

Кожна проведена виховна година або інструктаж до спортивної години оцінюється керівником практики від ЗНУ за 4-бальною шкалою відповідно до «Кваліметричної моделі оцінки якості діяльності студента в закладі освіти» (Додаток 3).

7. ВИМОГИ ДО ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ПРАКТИКИ ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ З ПРАКТИКИ

Звіт про практику має містити відомості про виконання студентом завдань практики, мати висновки і пропозиції та ін.

Звіт повинен відповідати таким **вимогам**:

1. Титульна сторінка оформляється згідно Додатка 4.
2. Обсяг звіту складає 2-3 сторінки (без урахування титульного листа).
3. Текст набирається на аркушах паперу стандартного формату А-4 з використанням шрифтів текстового редактора Times New Roman, кеглем 14, через 1,5 інтервали з дотриманням таких розмірів полів: верхнього і нижнього, лівого – 20 мм; правого – 10 мм; абзацний відступ – 1,25 см.

4. Схема звіту

- 1) Зміст проведеної роботи:
  - специфіка діяльності ГПД;
  - пропозиція щодо варіанту оснащення кабінету ГПД, осередків, ігрового та спортивного майданчику на вулиці.

2) Короткий аналіз своєї роботи:

- чого навчився на практиці (яких знань, умінь і навичок набуто);
- яких знань, умінь і навичок не вистачало;
- які виявлено труднощі.

- 3) Висновки і пропозиції щодо вдосконалення організації навчальної практики «Позанавчальна виховна робота» та підготовки до неї.

8. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Формою підведення результатів практики є підсумкова конференція на платформі ZOOM.

Кожна підгрупа студентів готує презентацію та коротку доповідь, тематика якої уточнюється керівником практики від ЗНУ.